

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

Биологический факультет

Кафедра ботаники

Род Валериана (*Valeriana* L.) во флоре Беларуси.

Аннотация к дипломной работе

студентки 5 курса

Коньшко А.С

Научный руководитель

к. б. н., доцент

кафедры ботаники

Тихомиров В. Н.

Допущена к защите

«__» _____ 2015 г.

Зав. кафедрой ботаники

доц. Поликсенова В. Д.

Минск 2015

Реферат

Работа: 46 стр., 6 рис., 4 табл., 29 источников.

РОД, ВАЛЕРИАНА, ИЗМЕНЧИВОСТЬ, ФЛОРА.

Объект исследования: Род *Valeriana* L.

Цель работы: Изучить видовой состав и морфологическую изменчивость видов рода *Valeriana* L. на территории Беларуси

Методы исследования: статистический, дисперсионный анализ.

Результаты исследований: Проведено изучение изменчивости 17 морфологических признаков у 5 видов валериан флоры Беларуси, традиционно относимых к *Valeriana officinalis* L. s.l. Виды довольно четко обособляются друг от друга целым рядом признаков. *V. officinalis* s. str и *V. estonica* Nenjuk. отличаются в первую очередь, по количеству и глубине зубцов на верхней и нижней сторонах сегментов листа, длиной и шириной сегмента листа, высотой и толщиной стебля. *V. wolgensis* надежно отличается от всех остальных изученных видов валерианы по числу сегментов листа, листья 3-4 парами сегментов и более крупными (более 4 мм дл.) плодами. *V. nitida* Kreyer стеблевые листья с 6-9 парами сегментов и более мелкими (3-3,5 мм дл.) плодами. *V. rossica* P. Smirn из всех видов имеет самые короткие и цельнокрайние сегменты листа, а также наиболее мелкие плоды (до 2,7 мм дл.).

Review

work: 46 pages, 6 pictures, 4 tables, 29 sources

Genus: *Valeriana*, Variability, Flora.

Object of research: genus *Valeriana* L.

Objective: study species composition and morphological variability of *Valeriana* L. species on the territory of Belarus.

Research methods: statistics, analysis of variance.

Research results: have studied variability of 17 morphological traits by 5 valerian species on flora of Belarus, traditionally attributed to *Valeriana officinalis* L. s.l. Species quite clearly different from each other a whole number of signs.

V. officinalis s. str and *V. estonica* Nenzuk. has different firstly by a count and depth of fangs on top and bottom side of leaf segment, length and width of leaf segment, height and thickness of stem.

V. wolgensis has changed from all studied valerian species by a number of leaf segment, leaf 3-4 segment pairs, and more bigger fruit (more than 4 mm long).

V. nitida Kreyer stem leaf with 6-9 segment pairs and more smaller fruits (3-3,5 mm long).

V. rossica P. Smirn from all species has the shortest and smooth-edged leaf segment, and the smallest fruits (up to 2,7 mm long).

Рэферат

Праца: 46 стар., 6 мал., 4 табл., 29 крыніц.

РОД, ВАЛЯР'ЯНА, ЗМЕНЛІВАСЦЬ, ФЛОРА

Аб'ект даследавання: Род *Valeriana* L.

Мэта працы: Вывучыць відавы склад і марфалагічную зменлівасць відаў роду *Valeriana* L. на тэрыторыі Беларусі.

Мета даследавання: статыстычны, дысперсійны аналіз.

Вынікі даследаванняў: Праведзена вывучэнне зменлівасці 17 морфологічных прыкмет у 5 відаў Валяр'ян флоры Беларусі, якія традыцыйна адносяцца да *Valeriana officinalis* L. sl. Відавыя лічыцца адрозненні ад аднаго з шэрагам прыкмет. *V. officinalis* s. str і *V. estonica* Nenjuk. адрозніваюцца ў першую чаргу па колькасці і глыбіні зубцоў на верхняй і ніжняй баках сегментаў ліста, даўжыні і шырыні сегмента ліста, вышыні і таўшчыні сцябла. *V. wolgensis* надзейна адрозніваецца ад усіх астатніх вывучаных відаў валяр'яны па ліку сегментаў ліста, ліст з 3-4 парамі сегментаў і больш вялікімі (больш за 4 мм дл.) пладамі. *V. nitida* Kreyer сцэблевыя лісце з 6-9 парамі сегментаў і больш дробнымі (3-3,5 мм дл.) пладамі. *V. rossica* P. Smirn з усіх відаў мае самыя кароткія і цэльнакрайнія сегменты ліста, а таксама найбольш дробныя плады (да 2,7 мм дл.).